

מראה מקומות, שיעור מאת הג"ר יהודה לנדי שליט"א

A Study of the Temple Service

זבחים דף ב. - בענין העבודה בבית המקדש

חשיבות העבודה

1.1

ב"מ קיד:

אמר ליה לאו כהן הוא מר מאי טעמא קאי מר בבית הקברות אי"ל לא מתני מר טהרות דתניא ר"ש בן יוחי אומר קבריהן של עובדי כוכבים אין מטמאין שנאמר ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם אתם קרויין אדם ואין עובדי כוכבים קרויין אדם אמר ליה בארבעה לא מצינא בשיתא מצינא.

1.2

מגילה טז.

אמר להו במאי עסקיתו אמרו ליה בזמן שבית המקדש קיים מאן דמנדב מנחה מייתי מלי קומציה דסולתא ומתכפר ליה אמר להו אתא מלי קומצי קמחא דיכחו ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי.

עשר הקדושות בבית המקדש

2.1

מסכת כלים פרק א'

משנה ו עשר קדושות הן: ארץ ישראל מקדשת מכל הארצות. ומה היא קדשתה? שמביאים ממנה העמר, והבכורים, ושתי הלחם, מה שאין מביאין כן מכל הארצות. **משנה ז** עירות המקפות חומה מקדשות ממנה, שמשלחים מתוכן את המצרעים, ומסבין לתוכן מת עד שירצו; יצא, אין מחזירין אותו. **משנה ח** לפני מן החומה מקדש מהם, שאוכלים שם קדשים קלים ומעשר שני. הר הבית מקדש ממנו, שאין זבים וזבות נדות ויולדות נכנסים לשם. החיל מקדש ממנו - שאין גוים וטמא מת נכנסים לשם. עזרת נשים מקדשת ממנו, שאין טבול יום נכנס לשם, ואין חיבים עליה חטאת. עזרת ישראל מקדשת ממנה, שאין מחסר כפורים נכנס לשם, וחיבין עליה חטאת. עזרת הכהנים מקדשת ממנה, שאין ישראל נכנסים לשם אלא בשעת צרכיהם: לסמיכה, לשחיטה, לתנופה. **משנה ט** בין האולם ולמזבח מקדש ממנה - שאין בעלי מומין ופרועי ראש נכנסים לשם. ההיכל מקדש ממנו, שאין נכנס לשם שלא רחוף ידים ורגלים. קדש הקדשים מקדש מהם, שאין נכנס לשם אלא כהן גדול ביום הכפורים בשעת העבודה.

הר הבית

3.1

מדות פ"ב משנה א'

הר הבית היה חמש מאות אמה על חמש מאות אמה; רבו מן הדרום, שני לו מן המזרח, שלישי לו מן הצפון, מעוטו מן המערב. מקום שהיה רב מדתו, שם היה רב תשמישו.

הסורג החיל ושערי העזרה

4.1

מדות פ"ב משנה ג'

לפנים ממנו - סרג גבוה עשרה טפחים; ושלוש עשרה פרצות היו שם, שפרצום מלכי יון. חזרו וגדרום, וגזרו כנגדם של ש עשרה השתחויות. לפנים ממנו - החיל עשר אמות, ושתיים עשרה מעלות היו שם. רום המעלה חצי אמה, ושלחה חצי אמה. כל המעלות שהיו שם, רום מעלה חצי אמה, ושלחה חצי אמה, חוץ משל אולם. כל הפתחים והשערים שהיו שם, גבהן עשרים אמה, ורחבן עשר אמות, חוץ משל אולם. כל הפתחים שהיו שם, היו להן דלתות, חוץ משל אולם. כל השערים שהיו שם, היו להן שקופות, חוץ משער טדי, שהיו שם שתי אבנים מטות זו על גב זו. כל השערים שהיו שם, נשתנו להיות של זהב, חוץ משער ניקנור, מפני שנעשה בהן נס. ויש אומרים: מפני שנחשתן מצהיב.

שער ניקנור

5.1

יומא לח.

ניקנור נעשו נסים לדלתותיו: ת"ר מה נסים נעשו לדלתותיו אמרו כשהלך ניקנור להביא דלתות מאלכסנדריא של מצרים בחזירתו עמד עליו נחשול שבים לטבעו נטלו אחת מהן והטילו לים ועדיין לא נח הים מזעפו בקשו להטיל את חברתה עמד הוא וכרכה אמר להם הטילוני עמה מיד נח הים מזעפו והיה מצטער על חברתה כיון שהגיע לנמלה של עכו היתה מבצבצת ויוצאה מתחת דופני הספינה ויש אומרים בריה שבים בלעתה והקיאתה ליבשה ועליה אמר שלמה קורות בתינו ארזים רהיטנו ברותים אל תיקרי ברותים אלא ברית ים לפיכך כל השערים שהיו במקדש נשתנו להיות של זהב חוץ משערי ניקנור מפני שנעשו בו נסים ויש אומרים מפני שנחושטן מוצהבת היתה ר' אליעזר בן יעקב אומר נחשת קלוניתא היתה והיתה מאירה כשל זהב.